

Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free - 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312
E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન સ્નાતક કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧, તથા ૨૦૨૧-૨૨ સુધી અમલમાં આવનાર પેટાસમિતિએ તૈયાર કરેલ ટી.વાય.બી.એ. સેમે.-૫ અને સેમે.-૬ (રેગ્યુલર) તથા એક્ષટર્નલ (વાર્ષિક પધ્ધતિ) નો ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસસમિતિની મંજૂરીની અપેક્ષાએ અભ્યાસસમિતિવતી અભ્યાસસમિતિનાં અધ્યક્ષશ્રીએ મંજૂર કરી વિનયન વિદ્યાશાખાને કરેલ ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાની તા.૨૫/૦૪/૨૦૧૯ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૪ અન્વયે સ્વીકારી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલએ તેની તા.૦૭/૦૬/૨૦૧૯ ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક: ૬૭ અન્વયે સ્વીકારી મંજૂર કરેલ છે. તેની જાણ સંબંધકર્તા શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને કરવી, તદ્દઉપરાંત તેનો અમલ કરવો.

વિનયન વિદ્યાશાખાની તા.૨૫/૦૪/૨૦૧૯ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૪

:: આથી સર્વાનુમતે ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨ સુધી અમલમાં આવનાર ટી.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૫ અને સેમેસ્ટર-૬ (રેગ્યુલર) તથા એક્ષટર્નલ (વાર્ષિક પધ્ધતિ) નો ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ સ્વીકારી મંજૂર કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવામાં આવે છે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૦૭/૦૬/૨૦૧૯ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૬૭

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, વિનયન વિદ્યાશાખાએ તેની તા. ૨૫/૦૪/૨૦૧૯ ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક : ૪ અન્વયે ભલામણ કરેલ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨ સુધી અમલમાં આવનાર ટી.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૫ અને સેમેસ્ટર-૬ (રેગ્યુલર) તથા એક્ષટર્નલ (વાર્ષિક પધ્ધતિ) નો ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ સ્વીકારી મંજૂર કરવામાં આવે છે.

બિડાણ: ઉપર મુજબ

ક્રમાંક : એકે./પરિપત્ર/૧૦૩૭૮/૧૯

તા. ૨૧-૦૬-૨૦૧૯

ઈ.ચા. કુલસચિવ

પ્રતિ,

- ૧) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ સંલગ્ન સ્નાતક કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ.
- ૨) અધ્યક્ષશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા
- ૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.
- ૪) કો-ઓર્ડિનેટરશ્રી, એક્ષટર્નલ યુનિટ, પરીક્ષા વિભાગ, વી.ન.દ.ગુ.યુનિ.સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિ દ્વારા પ્રસ્તૂત
અભ્યાસક્રમો

. સેમેસ્ટર - ૫ તથા ૬
(ટી. વાય. બી. એ.) ગુજરાતી વિષય

વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨

સેમેસ્ટર - ૫ તથા ૬
(ટી. વાય. બી. કોમ.) **foundation Course** અભ્યાસક્રમ

વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨

એક્સર્ટનલ
(ટી. વાય. બી. એ.) ગુજરાતી વિષય

વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. નો અભ્યાસક્રમ
Foundation Course in Gujarati - 05 A
ભાષા - સાહિત્ય કૌશલ - ૦૫ A

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ:- વિદ્યાર્થીઓ નવલકથામાં આલેખાતા સામાજિક સંદર્ભોથી પરિચિત થાય.

કૃતિ : ‘સુરજની પાર દરિયો’ - લેખક : વીનેશ અંતાણી, પ્રકાશક : આર. આર. શેઠ

એકમ -૧. વીનેશ અંતાણીની સર્જક પ્રતિભા તથા વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ -૨. નવલકથાનું કલાસ્વરૂપ અને ગુજરાતીમાં તેનો વિકાસ.

એકમ -૩. ‘સુરજની પાર દરિયો’ નવલકથાની વિષય સામગ્રી અને ભાષાશૈલી

એકમ -૪. ‘સુરજની પાર દરિયો’ નવલકથાની અભિવ્યક્તિરીતિ (પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત)

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. ‘સુરજની પાર દરિયો’ લેખક - વીનેશ અંતાણી પ્રકાશક : આર. આર. શેઠ
૨. નવલકથા સ્વરૂપ અને વિકાસ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૩. ગુજરાતી નવલકથાની ગતિવિધિ : બાબુ દાવલપુરા
૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. નવલકથા શિલ્પ અને સર્જન : ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર - ભારત પ્રકાશન
૬. નવલકથા સ્વરૂપ : પ્રવીણ દરજી - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ.નો અભ્યાસક્રમ
Foundation Course in Gujarati -05 B
પ્રત્યાયન કૌશલ - ૦૫ B
(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ રોજિંદા વ્યવહારમાં ઉપયોગી અહેવાલો, વેપારપત્ર તથા આર્થિક વ્યવહારોમાં અનિવાર્ય સજ્જતા કેળવે.

એકમ - ૧. અહેવાલ લેખન

- અહેવાલ લેખનનું મહત્વ
- ધંધાકીય અહેવાલનો પરિચય
- અહેવાલ લેખનના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો

એકમ - ૨. - ધંધાકીય અહેવાલના પ્રકાર

- વ્યક્તિગત અને સમિતિ અહેવાલના નમૂના

એકમ - ૩ . - પ્રશ્નાવલિનો પરિચય

- પ્રશ્નાવલિની ઉપયોગીતા
- પ્રશ્નાવલિના વિવિધ નમૂના

એકમ - ૪ . - કમ્પ્યુટરનો અભ્યાસ

- કમ્પ્યુટરનું મહત્વ અને ઉપયોગ
- કમ્પ્યુટરના ક્ષયદા-ગેરક્ષયદા

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Compulsory Course in Gujarati – 011
આત્મકથા : સાહિત્ય સ્વરૂપ -૧૧

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ આત્મકથાના સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧. આત્મકથાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ- ઘટકતત્ત્વો અને લક્ષણો

એકમ -૨. ગુજરાતી આત્મકથા સાહિત્યની વિકાસ રેખા
જીવનકથા, સ્મરણકથા, ડાયરી અને પત્રોની વિભાવના

એકમ -૩. ‘મુક્તિ-વૃત્તાંત’માં સંવેદનવૈવિધ્ય

એકમ -૪. ‘મુક્તિ-વૃત્તાંત’ માં અભિવ્યક્તિ રીતિ

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. ‘મુક્તિ-વૃત્તાંત’ લેખક - હિમાંશી શેલત પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન
૨. આત્મકથા : શિલ્પ અને સર્જન - ડૉ. ભરત ઠાકર
૩. ગુજરાતી આત્મકથા - સતીશ વ્યાસ
૪. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી - સુમનશાહ
૫. સાહિત્ય સ્વરૂપો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૬. ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપો - મંજુલાલ મજમુદાર
૭. ચરિત્ર સાહિત્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ - ડૉ. ઉપેન્દ્ર ર. ભટ્ટ
૮. ‘ભારતીય આત્મકથા’ ડૉ. ચન્દ્રકાંત ટોપીવાલા - સાહિત્ય અકાદમી
૯. આત્મકથાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ - દક્ષા વિ. પદ્મણી
પરબ - મે ૨૦૦૩ અંક-૫

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Compulsory Course in Gujarati – 012
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- ૦૧૨

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના ઇતિહાસની પરંપરાનો પરિચય મેળવે

એકમ : ૧. (અ) મધ્યકાલીન તથા અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ.
(બ) અર્વાચીન સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો

એકમ : ૨. સુધારકયુગ તથા પંડિતયુગ :

(અ) સુધારકયુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ
(બ) પંડિતયુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ

એકમ : ૩. સુધારકયુગ અને પંડિતયુગના મુખ્ય સર્જકો

(અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) ગોવર્ધનરામ (ડ) કાન્ત

એકમ : ૪. સુધારકયુગ અને પંડિતયુગની મહત્વની કૃતિઓ.

(૧) મિથ્યાભિમાન (૨) ભદ્રંભદ્ર (૩) કલાપીનો કેકારવ

(૪) આપણો ધર્મ (૫) જયા જયંત (૬) મ્હારાં સોનેટ

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Compulsory Course in Gujarati – 013

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : ધ્રુવ ભટ્ટ - ૦૧૩

હેતુ : વિદ્યાર્થી સર્જક ધ્રુવ ભટ્ટની સર્જકતાનો પરિચય પામે.

એકમ : ૧. ધ્રુવ ભટ્ટની સર્જક પ્રતિભા તથા વ્યક્તિત્વ ઘડતરનાં પરિબળોનો અભ્યાસ

એકમ : ૨. ગ્રંથકારનો નવલકથાકાર અને કવિ તરીકેનો પરિચય

એકમ : ૩. 'તત્ત્વમસિ'માં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ : ૪. 'તત્ત્વમસિ'માં અભિવ્યક્તિ રીતિ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. 'તત્ત્વમસિ': લે. ધ્રુવ ભટ્ટ - પ્ર. ગૂર્જર પ્રકાશન
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. કથાપર્વ - બાબુ દાવલપુરા
૫. કથાસાંપ્રત - બાબુ દાવલપુરા

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Compulsory Course in Gujarati – 014

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો ૦૧૪

હેતુ : વિદ્યાર્થી વિવેચનના સિદ્ધાંતોની અનિવાર્ય સમજ પ્રાપ્ત કરે.

એકમ : ૧. - કળા અને તેના ઉપાદાન

- (અ) કળાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને વિભાવના
- (બ) લલિત અને લલિતેતર કળાઓનો પરિચય
- (ક) ઉપાદાન સંદર્ભે દૃશ્ય શ્રાવ્ય કળાઓની વિશેષતા

એકમ : ૨. (અ) સાહિત્યની વિભાવના : પૂર્વ તથા પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ.
(બ) વ્યવહારની ભાષા અને સાહિત્યની ભાષા

એકમ : ૩. કાવ્યનાં પ્રયોજનો

- (અ) કાવ્યનાં પ્રયોજનો - પૂર્વ તથા પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ.
- (બ) કળા અને નીતિ - વિવિધ વિચારણા

એકમ : ૪.

- ૧. કાવ્યનું સત્ય અને વ્યવહારનું સત્ય
- ૨. સમાજ અને સાહિત્ય
- ૩. કલ્પન અને પ્રતીક
- ૪. અલંકાર અને છંદ

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- ૧. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ
- ૨. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - એબર ક્રોમ્બી અનુ. નગીનદાર સંઘવી
- ૩. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત -જયંત કોઠારી
- ૪. કાવ્યતત્ત્વવિચાર - આનંદશંકર ધ્રુવ

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Compulsory course in Gujarati – 015
ભાષા વિજ્ઞાન - ૦૧૫

હેતુ : વિદ્યાર્થી ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન તથા મહત્વ પ્રમાણીને સમાજ, સંસ્કૃતિ , વિજ્ઞાન ઈત્યાદિના વિકાસમાં ભાષાનું યોગદાન સમજે .

એકમ : ૧. - ભાષાનો સામાન્ય પરિચય

- ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ અને ભાષાના લક્ષણો
- ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન અને મહત્વ
- ભાષાનું સમાજ અને સંસ્કૃતિના વિકાસમાં યોગદાન

એકમ : ૨. - ભાષા અને વાણીનો સંબંધ

- ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ- ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક , વર્ણનાત્મક

એકમ : ૩. - માન્ય ભાષા અને બોલી

- ભાષા અને લિપિ

એકમ : ૪. - ઉપશિષ્ટ ભાષા

- નિષિદ્ધ શબ્દો (Taboo words)
- પારસી કે સાંકેતિક બોલી (Jargons)
- ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ (તત્સમ, તદ્ભવ, દેશ્ય, પરપ્રાંતિય, વિદેશી)

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Elective Course in Gujarati – 016 (A)
ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - ૦૧૬ (A)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્ય તથા સમૂહ માધ્યમોનો પરિચય થાય.

એકમ : ૧ - માધ્યમોની સંસ્કૃતિ

- ૧.૧. સમૂહ એટલે શું ?
- ૧.૨. પરંપરાગત લોક-માધ્યમો
- ૧.૩. સમૂહ માધ્યમો અને લોક-માધ્યમો
- ૧.૪. સમૂહ માધ્યમની વ્યાખ્યા
- ૧.૫. સમૂહ માધ્યમના વ્યાવર્તક લક્ષણો
- ૧.૬. સમૂહ માધ્યમના પ્રભાવક પરિબલો

એકમ : ૨ - સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ

- ૨.૧. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ- સ્વરૂપ , પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર
- ૨.૨. પત્રકારત્વની સંજ્ઞા - સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર

એકમ : ૩ -ગુજરાતી પત્રકારત્વની ભાષા

- ૩.૧. સાહિત્યકાર અને પત્રકારનો અભિગમ
- ૩.૨. પત્રકારત્વમાં ભાષા
- ૩.૩. સાહિત્યની ભાષા

એકમ : ૪ - વર્તમાનપત્રમાં અહેવાલ - લેખન

- વર્તમાનપત્રમાં ક્વર સ્ટોરી
- વર્તમાનપત્રમાં હેડ લાઈન્સ
- વર્તમાનપત્રમાં તંત્રી લેખો

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Elective Course in Gujarati – 016 (B)
(અપક્રિત) અન-સીન - ૦૧૬ (B)

હેતુ : વિદ્યાર્થી લેખનની તાલીમ મેળવી સર્જનાત્મકતા લેખન અંગે સમજ મેળવે.

એકમ : ૧ - સર્જનાત્મક લેખન

- (અ) સાહિત્ય અને ઈન્ટરનેટ (બ) સાહિત્યનું સમાજશાસ્ત્ર
(ક) સાહિત્ય અને સમૂહ માધ્યમો (ડ) વંચિતોનું સાહિત્ય
(ઈ) ડાયસ્પોરા સાહિત્ય

એકમ : ૨ - ગદ્યખંડનું આકલન

એકમ : ૩ - ચાવીરૂપ સંજ્ઞાઓનો પરિચય

- (અ) કવિસમય (બ) પતાકાસ્થાન (ક) સાધારણીકરણ
(ડ) વૃત્તિમય ભાવાભાસ (ઈ) ચમત્કૃતિ (ફ) પ્રતીયમાન અર્થ

એકમ : ૪ - અલંકાર પરિચય

- (૧) ઉપમા (૨) ઉત્પ્રેક્ષા (૩) અનન્વય (૪) અપહ્નુતિ
(૫) વ્યાજસ્તુતિ (૬) વ્યતિરેક (૭) રૂપક
(૮) સજ્જવારોપણ (૯) અતિશયોક્તિ (૧૦) દૃષ્ટાંત

Semester -6
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ.નો અભ્યાસક્રમ
foundation Course in Gujarati -06 A
ભાષા - સાહિત્ય કૌશલ- ૦૬ A

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

કૃતિ : ‘નામરૂપ’ – લેખક : અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટની સર્જકતાનો પરિચય મેળવે.

એકમ : ૧. સર્જકનું જીવન સર્જન તથા વ્યક્તિત્વ ઘડતરનાં પરિબળો

એકમ : ૨. રેખાચિત્રનું સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય અને વિકાસરેખા

એકમ : ૩. ‘નામરૂપ’માં વિષયવૈવિધ્ય

એકમ : ૪. ‘નામરૂપ’માં અભિવ્યક્તિરીતિ (પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત)

સંદર્ભ :

૧. ‘નામરૂપ’ – લેખક : અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ પ્ર. આર. આર. શેઠ
૨. ચરિત્રસાહિત્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ -ડૉ. ઉપેન્દ્ર ર. ભટ્ટ
૩. સાહિત્ય સ્વરૂપો : કુંજવિહારી મહેતા, ડૉ. જયંત પટેલ
૪. સંસ્કૃતિ: (યોગેશ જોશી - એપ્રિલ-જૂન - ૮૧)

Semester -6
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ.નોઅભ્યાસક્રમ
Foundation Course in Gujarati - 06 B
પ્રત્યાયન કૌશલ - ૦૬ B
(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ રોજિંદા વ્યવહારમાં ઉપયોગી અહેવાલો, વેપારપત્ર તથા આર્થિક વ્યવહારોમાં અનિવાર્ય સજ્જતા કેળવે.

- એકમ - ૧. અહેવાલ લેખન
- અખબારી અહેવાલ લેખનનું મહત્ત્વ- પરિચય
 - અખબારી અહેવાલ લેખનનું માળખું
 - આદર્શ અખબારી રિપોર્ટરની ફરજો.
- એકમ - ૨. - આદર્શ અખબારી અહેવાલના લક્ષણો
- અખબારી અહેવાલના વિવિધ નમૂના
- એકમ - ૩ . - બજાર અહેવાલનું માળખું (સંગઠિત બજારના ઉપયોગ સહિત)
- બજારમાં તેજ-મંદીનાં કારણો
 - બજાર અહેવાલના વિવિધ નમૂના
- એકમ - ૪ . - કમ્પ્યુટરના પ્રકાર
- માર્ક્રોસોફ્ટ ઓફિસનો પરિચય
 - ટેલીનો ટૂંકમાં પરિચય

Semester -6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati – 017

ઊર્મિકાવ્ય : સાહિત્ય સ્વરૂપ -૧૭

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ઊર્મિકાવ્ય સાહિત્યના સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે, આસ્વાદ કરાવતાં શીખશે.

એકમ : ૧. ઊર્મિકાવ્યનું સ્વરૂપ - વ્યાખ્યા, પ્રકારો તથા લક્ષણો

એકમ : ૨. ગુજરાતી ઊર્મિકાવ્યની વિકાસરેખા

એકમ : ૩. ‘છંદોલય’માં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ : ૪. ‘છંદોલય’માં અભિવ્યક્તિ રીતિ

સંદર્ભ:-

૧. ‘છંદોલય’ નિરંજન ભગત - ગૂર્જર પ્રકાશન
૨. ‘કાવ્યવિશેષ: નિરંજન ભગત’ - સં. રાજેશ પંડ્યા પ્ર. અરુણોદય પ્રકાશન
૩. ‘ઊર્મિકાવ્ય’ - ચિમનલાલ ત્રિવેદી
૪. ‘ઊર્મિકાવ્ય’ : શિલ્પ અને સર્જન - ડૉ. ભરત ઠાકર
૫. ‘ઊર્મિકવિતા’ - ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
૬. ‘અર્વાચીન કાવ્ય સાહિત્યનાં વહેણો’ - રામનારાયણ વિ. પાઠક
૭. ‘લિરિક’ - ભળવંતરાય ઠાકોર
૮. ‘ગુજરાતી ઊર્મિકાવ્યો’ - સં. જયંત પાઠક , રમણ પાઠક
૯. ‘શૈલી અને સ્વરૂપ’ - ઉમાશંકર જોશી
૧૦. ‘કાવ્યની સાધના’ - ઉમાશંકર જોશી
૧૧. ‘સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો’ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૨. ‘ઊર્મિકાવ્ય’ - નટુભાઈ ઠાકર
૧૩. ‘કવિતા અને સાહિત્ય’ - રમણભાઈ નીલકંઠ

ટી. વાચ. બી. એ. સેમેસ્ટર -૬ ગુજરાતી પેપર -૧૭ ઊર્મિકાવ્ય : સાહિત્ય સ્વરૂપમાં
‘છંદોલય’ માંથી નિયત કરવામાં આવેલ કાવ્યોની સૂચિ

ક્રમ	કાવ્યનું શીર્ષક	સ્વરૂપ
૧.	‘એક સ્મિતે’	પ્રણય
૨.	‘આગમન’	પ્રણય
૩.	‘ રે પ્રીત’	પ્રણય
૪.	‘મૌન’	પ્રણય
૫.	‘ અશ્રુ’	પ્રણય
૬.	‘એટલો રહેજે દૂર’	પ્રણય
૭.	‘નથી નિરખવી ફરી ’	પ્રણય
૮.	‘પૂનમને કહેજો’	ગીત
૯.	‘ક્ષણ હસવું, ક્ષણ રડવું ’	ગીત
૧૦.	‘કૂવાને કાંઠે’	ગીત
૧૧.	‘ઘડીક સંગ’	ગીત
૧૨.	‘હરી ગયો’	ગીત
૧૩.	‘બલ્લુકાકાને- છબિની ભેટ પ્રસંગે’	મૈત્રીકાવ્ય
૧૪.	‘બલ્લુકાકાને- અંજલિ’	મૈત્રીકાવ્ય
૧૫.	‘ મિત્ર મરિયાને ૧’	મૈત્રીકાવ્ય
૧૬.	‘ મિત્ર મરિયાને ૨’	મૈત્રીકાવ્ય
૧૭.	‘ઉમાશંકરને’	મૈત્રીકાવ્ય
૧૮.	‘કરોળિયો’	સોનેટ
૧૯.	‘ મોર’	સોનેટ
૨૦.	‘મુંબઈ નગરી ’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૧.	‘ફરવા આવ્યો છું’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૨.	‘ આધુનિક અરણ્ય’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૩.	‘ એકવેરિયમમાં’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૪.	‘પાત્રો : ‘કવિ’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૫.	: ‘ ભિખારી ’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૬.	: ‘આંધળો’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૭.	: ‘વેશ્યા’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૮.	‘પથ્થર થરથર ધ્રુજે’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૨૯.	‘ઘર’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય
૩૦.	‘ લાવો હાથ મેળવીએ’	ચિંતનાત્મક કાવ્ય

મુક્તક - (૧) ‘આશ્લેષ’ (૨) ‘વીર નર્મદ’

Semester -6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati – 018

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- ૦૧૮

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના ઇતિહાસની પરંપરાનો પરિચય મેળવે

એકમ : ૧. (અ) ગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ) ગાંધીયુગનાં સાહિત્યમાં મહત્વનાં સ્થિત્યંતરો- તમામ સ્વરૂપ

એકમ : ૨. (અ) અનુગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ) અનુગાંધીયુગનાં સાહિત્યમાં મહત્વનાં સ્થિત્યંતરો

એકમ : ૩. ગાંધીયુગ તથા અનુગાંધીયુગના મહત્વના સર્જકો

(૧) ઉમાશંકર જોશી (૨) પન્નાલાલ પટેલ

(૩) નિરંજન ભગત (૪) જયંત ખત્રી

એકમ : ૪. (અ) આધુનિકયુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ)મહત્વની કૃતિઓ.

(૧) પેરેલિસિસ (ચંદ્રકાંત બક્ષી)

(૨) અથવા અને (ગુલામ મહમદ શેખ)

(૩) મરી જવાની મઝા (લાભશંકર ઠાકર) (૪) પ્રાગૈતિહાસિક અને શોકસભા (કિશોર જાદવ)

સંદર્ભ સૂચિ :-

(૧) સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુ. સા. પરિષદ ભાગ- ૫-૬

(૨) આધુનિક કવિતા - લે. જયંત પાઠક

(૩) 'રાજેન્દ્ર -નિરંજન યુગની કવિતા' - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૪) 'આધુનિક સંકુલ સંપ્રત્યય' - લે. બિપિન આશર

(૫) 'આધુનિક ગુજરાતી કવિતા' - લે.ભોળાભાઈ પટેલ

(૬) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ધીરુભાઈ ઠાકર

(૭) કાવ્યબાની - લે. નીતિન મહેતા

(૮) સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી કવિતા - લે. દક્ષા વ્યાસ

(૯) સાહિત્ય કોશ (અર્વાચીન કાળ) ગુ. સા. પરિષદ

(૧૦) ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો - સુમન શાહ

(૧૧) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૧૨) કવિતાનો સૌન્દર્યલોક - જગદીશ ગૂર્જર

Semester -6
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Compulsory Course in Gujarati – 019
ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : ઉમાશંકર જોશી _ ૦૧૯

(વર્ષ -૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થી ગાંધીયુગના મહત્વના સર્જક ઉમાશંકર જોશીની સર્જકતાનો પરિચય પામે.

- એકમ : ૧. ઉમાશંકર જોશી : સર્જક વ્યક્તિત્વ ઘડતરનાં પરિબળોનો અભ્યાસ
- એકમ : ૨. ઉમાશંકર જોશી : ગ્રંથકારના સમગ્ર સાહિત્યનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
- એકમ : ૩. ‘ઉમાશંકરનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો’માં સંવેદન વૈવિધ્ય
- એકમ : ૪. ‘ઉમાશંકરનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો’માં રચનારીતિની વિશેષતા

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. ‘ઉમાશંકરનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો’ સં. નિરંજન ભગત, ચિમનલાલ ત્રિવેદી, ભોળાભાઈ પટેલ , ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
૨. ‘ ઉમાશંકર જોશી એક અધ્યયન’ - પ્રો.રમેશ ગાનાકર
૩. પરબ - ઉમાશંકર જોશી: કાવ્યાસ્વાદ વિશેષાંક (જાન્યુઆરી -ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૧)
૪. ‘ઉમાશંકર જોશી ’ -ઝલપ અને ઝાંખી- ચંદ્રકાંત શેઠ
૫. ‘યુગદ્રષ્ટા ઉમાશંકર’ - સં. ચંદ્રકાંત શેઠ, રઘુવીર ચૌધરી

Semester -6
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Compulsory Course in Gujarati – 020
સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - ૦૨૦

(વર્ષ -૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થી શબ્દની શક્તિ તેમજ સર્જન વિવેચનની અનિવાર્ય સમજ પ્રાપ્ત કરે.

એકમ : ૧. શબ્દની શક્તિ

(અ) શબ્દની ત્રિવિધ શક્તિઓની વિચારણા

(બ) વક્રોક્તિ વિચાર - પ્રાથમિક પરિચય

એકમ : ૨.

(અ) કાવ્યહેતુ : ભારતીય વિચાર - પ્રતિભા, વ્યુત્પત્તિ અને અભ્યાસ

(બ) સર્જનપ્રક્રિયા - અનુભૂતિ, અભિવ્યક્તિ અને અવગમનની સંજ્ઞાઓ સંદર્ભે

એકમ : ૩. વિવેચન એટલે શું?

(અ) વિવેચનની વિભાવના તથા કાર્યક્ષેત્ર (બ) આસ્વાદ, સમીક્ષા તથા વિવેચનનો ભેદ

(ક) કૃતિનિષ્ઠ વિવેચન (ડ) પ્રકારનિષ્ઠ વિવેચન (ઈ) તુલનાત્મક વિવેચન

એકમ : ૪. સાહિત્યિકવાદ

૧. વાસ્તવવાદ અને અતિવાસ્તવવાદ

૨. સૌષ્ઠવવાદ અને રંગદર્શિતાવાદ

૩. અનુઆધુનિકતાવાદ- (નારીવાદ સંદર્ભે)

૪.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

૧. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ તથા અન્ય
૨. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - એબર ક્રોમ્બી અનુ. નગીનદાર સંઘવી
૩. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત -જયંત કોઠારી
૪. કાવ્યતત્ત્વવિચાર - આનંદશંકર ધ્રુવ
૫. વિવિધ સાહિત્યિક વાદો - યશવંત ત્રિવેદી
૬. સાહિત્ય મીમાંસા - વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
૭. ભારતીય સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - બહેચરભાઈ પટેલ
૮. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચનના સીમાસ્તંભો - બહેચરભાઈ પટેલ
૯. ગુજરાતી વિવેચન ભા.૧-૨- સં. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૧૦. સાહિત્યવિવેક - અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૧૧. શતરૂપા - શરીફ વીજળીવાળા
૧૨. વિવેચનની ભૂમિકા - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૩. ઉપક્રમ- જયંત કોઠારી

Semester -6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Compulsory Course in Gujarati – 021

ભાષા વિજ્ઞાન – ૦૨૧

(વર્ષ -૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થી ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન તથા મહત્વ પ્રમાણીને સમાજ, સંસ્કૃતિ , વિજ્ઞાન ઇત્યાદિના વિકાસમાં ભાષાનું યોગદાન સમજે .

એકમ : ૧ - ભાષાની પરિવર્તનશીલતા

- ધ્વનિ પરિવર્તનની પ્રક્રિયા

(સમીકરણ, વિષમીકરણ, ધ્વનિલોપ, સ્વરપ્રક્ષેપ, વર્ણવ્યત્યય, વર્ણગામ, સાદૃશ્ય)

- અર્થપરિવર્તનની પ્રક્રિયા

(અર્થસંકોચ, અર્થવિસ્તાર, અર્થદેશ)

એકમ : ૨ - ભારતીય યુરોપથી અપભ્રંશ સુધીનો વિકાસક્રમ

- અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધીનો વિકાસક્રમ

એકમ : ૩ - ગુજરાતીના ઉદ્ભવ અને વિકાસના વિવિધ તબક્કા

- ‘ગુજરાત’ શબ્દની વ્યુત્પત્તિ અને ભાષાનું ‘ગુજરાતી’ નામકરણ

- ગુજરાતની મુખ્ય બોલીઓની ચર્ચા

(સુરતી, ચરોતરી, સૌરાષ્ટ્રી, ચૌધરી)

એકમ : ૪ - ગુજરાતીના દ્વિરુક્ત પ્રયોગો - પદવિચાર

(નામ, સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ, સંયુક્ત ક્રિયાપદ, ક્રિયાવિશેષણ,

અવ્યય, કૃદન્ત, નામયોગી, વિભક્તિની ચર્ચા)

સંદર્ભ :-

૧. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન- પ્રબોધ પંડિત

૨. ધ્વનિવિચારણા - પિન્કી પંડ્યા

૩. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ- જયંત કોઠારી

૪. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

Semester -6
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Elective Course in Gujarati – 022 (A)
ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - ૦૨૨(A)
(વર્ષ -૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને વર્તમાનપત્રના લેખન-પ્રકાશનનો વિસ્તૃત પરિચય મળે.

એકમ : ૧ - સુધારકયુગનું ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ.

એકમ : ૨ - પંડિતયુગ અને ગાંધીયુગના ગુજરાતી વર્તમાનપત્રો.

એકમ : ૩ - સ્વાતંત્ર્યોત્તર યુગનું ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ.

એકમ : ૪ - ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકોનું પ્રદાન અને કાર્ય.

(૧) બુદ્ધિપ્રકાશ (૨) વીસમી સદી (૩) વસંત (૪) પ્રસ્થાન (૫) રેખા અને ગતિ
(૬) ગ્રંથ (૭) સંસ્કૃતિ (૮) એતદ્ (૯) ભાષાવિમર્શ (૧૦) સેતુ

સંદર્ભ :-

૧. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ- કિશોર વ્યાસ
૨. સમૂહ - માધ્યમો અને સાહિત્ય - પ્રીતિ શાહ
૩. નેપથ્યથી પ્રકાશવર્તુળમાં - સં. રમણ સોની
૪. સામયિકોની સૃષ્ટિ- સં. યાસીન દલાલ
૫. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - કુમારપાળ દેસાઈ
૬. ગુજરાતી પત્રકારત્વ - યાસીન દેસાઈ
૭. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ - અમીતા ઠાકોર
૮. અર્વાચીન ગુજરાતનું રેખાદર્શન-હીરાલાલ પારેખ
૯. ગુજરાતી પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ - ડૉ. રતન માર્શલ
૧૦. મારા પત્રકારત્વનાં સંભારણા, અનુભવો, વહેણો- સં. યજ્ઞેશ શુક્લ
૧૧. સાહિત્યિક સામયિકો- પરંપરા અને પ્રભાવ- સં. હસિત મહેતા

Semester -6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી. વાય. બી. એ. મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Elective Course in Gujarati – 022 (B)

(અપઠિત) અન-સીન - ૦૨૨(B)

(વર્ષ -૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ :- વિદ્યાર્થીઓ કાવ્યનો યથાર્થ પરિપ્રેક્ષ્યમાં આસ્વાદ - અનુભાવન કરતાં શીખે.
તેમજ પ્રતિભા અનુસાર સર્જન કરવા પ્રેરાય.

એકમ : ૧. કવિ-સર્જકોની કેફિયતને આધારે એમની સર્જન પ્રક્રિયાનો પરિચય.

(અ) ઉમાશંકર જોશી (બ) રાજેન્દ્ર શાહ (ક) હરીન્દ્ર દવે
(ડ) ભગવતીકુમાર શર્મા (ઈ) રમેશ પારેખ (ફ) ચિનુ મોદી

એકમ : ૨. કાવ્યકૃતિનો આસ્વાદ

એકમ : ૩ . ચાવીરૂપ સંજ્ઞાઓનો પરિચય

(અ) પીકઝબકાર (Flash-back) (બ) સન્નિધિકરણ (Juxta position)
(ક) વિરેચન (Catharsis) (ડ) તિરોધાન (ઈ) આકાર (Form)
(ફ) સૌન્દર્યમૂલક અંતર (Aesthetic Distance)

એકમ : ૪ . છંદ - પરિચય

(૧) શિખરિણી (૨) મંદાકાન્તા (૩) હરિણી (૪) પૃથ્વી (૫) સ્ત્રગ્ધરા
(૬) હરિગીત (૭) ઝૂલણા (૮) મનહર (૯) અનુષ્ટુપ (૧૦) શાદૂલવિક્રીડિત

Semester -5
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત
CBCS માળખા અનુસાર
ટી. વાય. બી. કૉમ.ફરજિયાતનોઅભ્યાસક્રમ
Foundation Course in Gujarati -05 A
ભાષા - સાહિત્ય કૌશલ - ૦૫ A
(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ:- વિદ્યાર્થીઓ નવલકથામાં આલેખાતા સામાજિક સંદર્ભોથી પરિચિત થાય.

કૃતિ : 'સમુદી' - લેખક : યોગેશ જોશી, પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ -૧. યોગેશ જોશીના સર્જક વ્યક્તિત્વનો પરિચય.

એકમ -૨. 'સમુદી'માં વસ્તુ સંકલના

એકમ -૩. 'સમુદી'માં ચરિત્રચિત્રણ

એકમ -૪. 'સમુદી' નવલકથાની અભિવ્યક્તિરીતિ અને ભાષાશૈલી (પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત)

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. 'સમુદી' - લેખક : યોગેશ જોશી, પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. કથાયન : બાબુ દાવલપુરા
૩. કથાવિશ્વ : બાબુ દાવલપુરા
૪. ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

Semester -5

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી. વાય. બી. કોમ. ફરજિયાતનો અભ્યાસક્રમ

Foundation Course in Gujarati -05 B

પ્રત્યાયન કૌશલ - ૦૫ B

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ રોજિંદા વ્યવહારમાં ઉપયોગી અહેવાલો, કાર્યવાહીની નોંધ તથા કમ્પ્યુટરનો પ્રથમિક ઉપયોગ શીખવા મળે.

- એકમ - ૧. - અહેવાલ લેખન-
વ્યક્તિગત અહેવાલ લેખન
- એકમ - ૨. - સમિતિ અહેવાલ લેખન
- એકમ - ૩ . - પ્રશ્નાવલિ
- એકમ - ૪ . - કમ્પ્યુટરનો અભ્યાસ :
૧. કમ્પ્યુટરનું મહત્વ અને ઉપયોગ
૨. કમ્પ્યુટરના ક્ષયદા-ગેરક્ષયદા
૩. કમ્પ્યુટરમાં માર્કેટસોફ્ટ ઓફિસનો (એમ.એસ. ઓફિસ) પરિચય
૪. ટેલીનો ટૂંકમાં પરિચય

Semester -6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી. વાય. બી. કોમ.ફરજિયાતનોઅભ્યાસક્રમ

Foundation Course in Gujarati -06 A

ભાષા - સાહિત્ય કૌશલ - ૦૬ A

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ:- વિદ્યાર્થીઓ નવલકથાની પરંપરાનો પરિચય પામે તથા સર્જક અને તેમની નીવડેલી નવલકથાનો આસ્વાદ મેળવે.

કૃતિ : ‘મારે પણ એક ઘર હોય’ - લેખક : વર્ષા અડાલજા, પ્રકાશક : આર. આર. શેઠ

એકમ -૧. વર્ષા અડાલજાના સર્જક વ્યક્તિત્વનો પરિચય.

એકમ -૨. ‘મારે પણ એક ઘર હોય’માં વસ્તુ સંકલના

એકમ -૩. ‘મારે પણ એક ઘર હોય’માં ચરિત્રચિત્રણ

એકમ -૪. ‘મારે પણ એક ઘર હોય’ નવલકથાની અભિવ્યક્તિરીતિ અને ભાષાશૈલી
(પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત)

સંદર્ભ:

‘મારે પણ એક ઘર હોય’ - લેખક : વર્ષા અડાલજા, પ્રકાશક : આર. આર. શેઠ

Semester -6

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી , સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

ટી. વાય. બી. કોમ. ફરજિયાતનો અભ્યાસક્રમ

Foundation Course in Gujarati -06 B

પ્રત્યાયન કૌશલ - ૦૬ B

(વર્ષ - ૨૦૧૯-૨૦૨૦, ૨૦૨૦-૨૦૨૧ તથા ૨૦૨૧-૨૦૨૨)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ રોજિંદા વ્યવહારમાં ઉપયોગી અહેવાલો, કાર્યવાહીની નોંધ તથા કમ્પ્યુટરનો પ્રાથમિક ઉપયોગ શીખવા મળે.

- એકમ - ૧. - અખબારી અહેવાલ લેખનનું મહત્વ - પરિચય
 - અખબારી અહેવાલ લેખનનું માળખું,
 - આદર્શ અખબારી રિપોર્ટરની ફરજો.
- એકમ - ૨. - આદર્શ અખબારી અહેવાલના લક્ષણો
 - અખબારી અહેવાલના વિવિધ નમૂના.
- એકમ - ૩ . - બજાર અહેવાલનું માળખું (સંગઠિત બજારના ઉપયોગ સહિત)
 - બજારમાં તેજ - મંદીના કારણો,
 - બજાર અહેવાલના વિવિધ નમૂના.
- એકમ - ૪ . ગદ્યખંડ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

वीर नर्मद ढकषष गुजरात युनलवर्सलटी, सुरत

External

टी. वाय. बी.अ. (अकषर्टनल) गुजराती (इरजलयात) अने ढुष्य वलषयनो अल्युसकृढ

तथा

टी.वाय. बी.कॉढ. (अकषर्टनल) **Foundation Course** गुजराती (इरजलयात)वलषयनो
अल्युसकृढ

वर्ष २०१ॢ-२०२०थी अढलढां

अध्यकष,
गुजराती वलषयनी अल्युस सढलतल
वीर नर्मद ढकषष गुजरात युनलवर्सलटी, सुरत

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી.એ. (એક્ષર્ટનલ) ગુજરાતી (ફરજિયાત) વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Foundation Course in Gujarati
ભાષા સાહિત્ય કૌશલ અને પ્રત્યાયન કૌશલ
(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ:- વિદ્યાર્થીઓ રેખાચિત્રનાં સ્વરૂપ વિશે માહિતગાર બને તથા રેખાચિત્રના વિકાસથી પરચિત થાય અને

તેમાં રજૂ થયેલા ભાષાતત્ત્વને સમજે.

કૃતિ- ‘નામરૂપ’ - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ પ્રકાશક : આર. આર. શેઠ

એકમ-૧ અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટની સર્જક પ્રતિભા તથા વ્યક્તિત્ત્વને ઘડનારાં પરિબળો
રેખાચિત્રનું સાહિત્ય સ્વરૂપ અને ગુજરાતીમાં તેનો વિકાસક્રમ

એકમ-૨ ‘નામરૂપ’ માં વિષય વૈવિધ્ય, પાત્રવૈવિધ્ય
‘નામરૂપ’ માં અભિવ્યક્તિ રીતિ (પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત)

એકમ-૩ ૧. અહેવાલ લેખનનું મહત્ત્વ
૨. ધંધાકીય અહેવાલનો પરિચય
૩. ધંધાકીય અહેવાલના પ્રકાર
૪. વ્યક્તિગત અને સમિતિ અહેવાલના નમૂના

એકમ-૪ ૧. અખબારી અહેવાલ લેખનનું મહત્ત્વ- પરિચય- નમૂના
૨. બજાર અહેવાલનું માળખું (સંગઠિત બજારના ઉપયોગ સહિત)
૩. બજારમાં તેજ મંદીનાં કારણો
૪. બજાર અહેવાલના વિવિધ નમૂના

એકમ - ૫ ૧. પ્રશ્નાવલિનો પરિચય : પ્રશ્નાવલિની ઉપયોગીતા
૨. પ્રશ્નાવલિના વિવિધ નમૂના
૩. કમ્પ્યુટરનો અભ્યાસ
૪. કમ્પ્યુટરનું મહત્ત્વ અને ઉપયોગ

સંદર્ભ સૂચિ

૧. ‘નામરૂપ’ – લેખક : અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ પ્ર. આર. આર. શેઠ
૨. ચરિત્રસાહિત્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ -ડૉ. ઉપેન્દ્ર ર. ભટ્ટ
૩. સાહિત્ય સ્વરૂપો : કુંજવિહારી મહેતા, ડૉ. જયંત પટેલ
૪. સંસ્કૃતિ: (યોગેશ જોશી - એપ્રિલ-જૂન - ૮૧)

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી. એ. (એક્ઝર્ટનલ) ગુજરાતી મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Course in Gujarati
પેપર-૬ સાહિત્ય સ્વરૂપ : આત્મકથા

(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ આત્મકથા સાહિત્યના સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે.

એકમ -૧ આત્મકથાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ- ઘટકતત્ત્વો અને લક્ષણો તથા ગુજરાતી આત્મકથાની વિકાસ રેખા
આત્મકથા, જીવનકથા, સ્મરણકથા, ડાયરી, પત્રો વિભાવના

એકમ -૨ નર્મદ કૃત 'મારી હકીકત'નો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ -૩ ગાંધીજી કૃત 'સત્યના પ્રયોગો'નો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ -૪ ડૉ. એ.પી.જે. અબ્દુલ કલામ કૃત 'અગનપંખ' નો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

એકમ -૫ હિમાંશી શેલત કૃત 'મુક્તિ-વૃત્તાંત' માં અભિવ્યક્તિ રીતિ અને સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. 'મુક્તિ-વૃત્તાંત' લેખક - હિમાંશી શેલત પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન
૨. 'મારી હકીકત' - નર્મદ પ્ર. કવિ નર્મદ યુગાવર્ત ટ્રસ્ટ, સુરત.
૩. 'સત્યના પ્રયોગો' - મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી નવજીવન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ.
૪. 'અગનપંખ' - ડૉ. એ.પી.જે. અબ્દુલ કલામ પ્ર. સારસ્વત્મ વતી, ગુર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૫. આત્મકથા : શિલ્પ અને સર્જન - ડૉ. ભરત ઠાકર
૬. ગુજરાતી આત્મકથા - સતીશ વ્યાસ
૭. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી - સુમનશાહ
૮. સાહિત્ય સ્વરૂપો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૯. ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપો - મંજુલાલ મજમુદાર
૧૦. ચરિત્ર સાહિત્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ - ડૉ. ઉપેન્દ્ર ર. ભટ્ટ
૧૧. આત્મકથાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ: દક્ષા.વિ.પદણી.
પરબ-અંક-૫ મે. ૨૦૦૩

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી. એ. (એક્સર્ટનલ) ગુજરાતી મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Course in Gujarati
પેપર-૭ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ
(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના ઇતિહાસનો વિસ્તૃત પરિચય મેળવે.

એકમ : ૧ (અ) મધ્યકાલીન તથા અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ.
(બ) અર્વાચીન સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો
(ક) અર્વાચીન સાહિત્ય સ્વરૂપો, તેના લક્ષણો અને વિકાસક્રમ: નવલકથા, નવલિકા, નાટક,
નિબંધ, કાવ્ય, વિવેચન

એકમ : ૨- સુધારકયુગ :

- (૧) સુધારકયુગને ઘડનારાં પરિબળો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
- (૨) સુધારકયુગના સર્જકોની સાહિત્ય સેવાઓ
(૧) દલપતરામ (૨) નર્મદ (૩) નવલરામ (૪) નંદશંકર
- (૩) સુધારકયુગની મહત્વની કૃતિઓ
(૧) મિથ્યાભિમાન (૨) મારી હકીકત (૩) કરણઘેલો (૪) નવલગ્રંથાવલી
(૫) લલિતા દુઃખદર્શક નાટક

એકમ : ૩- પંડિતયુગ:

- (૧) પંડિતયુગને ઘડનારાં પરિબળો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
- (૨) પંડિતયુગના સર્જકોની સાહિત્ય સેવાઓ
(૧) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (૨) ન્હાનાલાલ (૩) બ. ક. ઠાકોર (૪) રમણભાઈ નીલકંઠ
(૫) કાન્ત (૬) કલાપી
- (૩) પંડિતયુગની મહત્વની કૃતિઓ
(૧) ભદ્રંભદ્ર (૨) જયાજયંત (૩) સરસ્વતીચંદ્ર (૪) પૂર્વાલાપ (૫) કલાપીનો કેકારવ
(૬) મ્હારાં સોનેટ

એકમ : ૪- ગાંધીયુગ:

- (૧) ગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
- (૨) ગાંધીયુગના સર્જકોની સાહિત્ય સેવાઓ
(૧) ક.મા. મુનશી (૨) ર.વ.દેસાઈ (૩) રા.વિ.પાઠક (૪) ધૂમકેતુ (૫) ઝવેરચંદ મેઘાણી
(૬) ઉમાશંકર જોશી (૭) સુન્દરમ્ (૮) પન્નાલાલ પટેલ (૯) ઈશ્વર પેટલીકર (૧૦) મનુભાઈ પંચોળી
- (૩) ગાંધીયુગની મહત્વની કૃતિઓ
(૧) ગુજરાતનો નાથ (૨) જનમટીપ (૩) માનવીની ભવાઈ (૪) દ્વિરેકની વાર્તા
(૫) સત્યના પ્રયોગો (૬) સાપનાભારા (૭) વસુધા (૮) યુગવંદના

એકમ : ૫- અનુગાંધીયુગ:

- (૧) અનુગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
- (૨) અનુગાંધીયુગના સર્જકોની સાહિત્ય સેવાઓ
 - (૧) જયંત પાઠક (૨) ઉશનસ (૩) સુરેશ જોષી(૪) ચંદ્રકાન્ત બક્ષી (૫) હરીન્દ્ર દવે
 - (૬) લાભશંકર ઠાકર (૭) રઘુવીર ચૌધરી (૮) ચિનુ મોદી
- (૩) અનુગાંધીયુગની મહત્વની કૃતિઓ
 - (૧) ધુમ્મસ (૨) આકાર (૩) છંદોલય (૪) જટાયુ(૫)મરી જવાની મજા
 - (૬) અમૃતા(૭) ગૃહપ્રવેશ (૮) ધ્વનિ

સંદર્ભ સૂચિ :-

૧. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુ. સા. પરિષદ પ્રકાશન
૨. આધુનિક કવિતા - લે. જયંત પાઠક
૩. રાજેન્દ્ર - નિરંજન યુગની કવિતા- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ધીરુભાઈ ઠાકર
૫. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી
૬. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાળ) - અનંતરાય રાવળ

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી. એ. (એક્સર્ટનલ) ગુજરાતી મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Core Course in Gujarati
પેપર-૮ ગ્રંથકારનો અભ્યાસ- ઉમાશંકર જોશી
(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ સર્જકની સર્જકતાનો વિસ્તૃત પરિચય મેળવે.

- એકમ -૧. ઉમાશંકર જોશીના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડતરનાં પરિબળોનો અભ્યાસ.
ગ્રંથકાર ઉમાશંકર જોશીનો કવિ, એકાંકીકાર, વાર્તાકાર, નિબંધકાર, અનુવાદક, વિવેચક તરીકેનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ.
- એકમ -૨. ‘ઉમાશંકરનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો’ ને આધારે ગ્રંથકારનું કવિ તરીકે મૂલ્યાંકન.
- એકમ -૩. ‘સાપના ભારા’ એકાંકીઓને આધારે ગ્રંથકારનું એકાંકીકાર તરીકે મૂલ્યાંકન.
- એકમ -૪. ‘ઉમાશંકર જોશીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ’ ને આધારે ગ્રંથકારનું વાર્તાકાર તરીકે મૂલ્યાંકન.
- એકમ -૫. ‘ગોષ્ઠી’ નિબંધોને આધારે ઉમાશંકર જોશીનું નિબંધકાર તરીકે મૂલ્યાંકન.

સંદર્ભ સૂચિ :

૧. ‘ઉમાશંકરનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો’ સં. નિરંજન ભગત, ચિમનલાલ ત્રિવેદી, ભોળાભાઈ પટેલ , ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
૨. ‘સાપના ભારા’ : ઉમાશંકર જોશી - ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ
૩. ‘ઉમાશંકર જોશીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ’ : ઉમાશંકર જોશી - આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૪. ‘ગોષ્ઠી’ : ઉમાશંકર જોશી - ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ
૫. ઉમાશંકર જોશી એક અધ્યયન - પ્રો. રમેશ ગાનાકર
૬. પરબ - ઉમાશંકર જોશી : કાવ્યાસ્વાદ વિશેષાંક (જાન્યુઆરી -ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૧)
૭. ઉમાશંકર જોશી -ઝલપ અને ઝાંખી- ચંદ્રકાંત શેઠ
૮. યુગદ્રષ્ટા ઉમાશંકર - સં. ચંદ્રકાંત શેઠ, રઘુવીર ચૌધરી
૯. ઉમાશંકર જોશી અધ્યયન - ચંદ્રકાંત શેઠ

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી.એ. (એક્ષર્ટનલ) ગુજરાતી મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Course in Gujarati

પેપર-૯ સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ વિવેચનનાં સિદ્ધાંતોની અનિવાર્ય સમજ પાપ્ત કરે.

એકમ-૧. કળા અને તેના ઉપાદાન

- (અ) કળાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને વિભાવના, લલિત અને લલિતેતર કળાઓનો પરિચય
ઉપાદાન સંદર્ભે દશ્ય અને શ્રાવ્ય કળાઓની વિશિષ્ટતા, સાહિત્ય કલાની વિશિષ્ટતા.
- (બ) સાહિત્યની વિભાવના : પૂર્વ અને પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દષ્ટિએ.
- (ક) વ્યવહારની ભાષા અને સાહિત્યની ભાષા

એકમ-૨. કાવ્ય પ્રયોજન , કાવ્ય હેતુ

- (અ) કાવ્યનાં પ્રયોજનો - પૂર્વ - પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દષ્ટિએ, કળા અને નીતિ- વિવિધ વિચારણા
- (બ) કાવ્ય હેતુ : ભારતીય વિચાર- પ્રતિભા, વ્યુત્પત્તિ અને અભ્યાસ.

એકમ-૩. શબ્દ શક્તિ

- (અ) શબ્દની ત્રિવિધ શક્તિઓની વિચારણા - અભિધા , લક્ષણા અને વ્યંજના
- (બ) સર્જનપ્રક્રિયા- અનુભૂતિ, અભિવ્યક્તિ અને અવગમનની સંજ્ઞાઓ સંદર્ભે.

એકમ-૪. વિવેચન એટલે શું ?

- (અ) વિવેચનની વિભાવના તથા કાર્યક્ષેત્ર
- (બ) આસ્વાદ, સમીક્ષા તથા વિવેચનનો ભેદ
- (ક) કૃતિનિષ્ઠ વિવેચન
- (ડ) પ્રકારનિષ્ઠ વિવેચન
- (ઈ) તુલનાત્મક વિવેચન

એકમ-૫. ૧. કલ્પન અને પ્રતીક

- ૨. અલંકાર અને છંદ
- ૩. કાવ્યનું સત્ય અને વ્યવહારનું સત્ય
- ૪. સમાજ અને સાહિત્ય
- ૫. વક્રોક્તિ વિચાર

સંદર્ભ સૂચિ: -

- ૧. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - મૂ.લે. વર્સકોલ્ડ અનુ. નગીનદાસ પારેખ
- ૨. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી
- ૩. ઊપક્રમ - જયંત કોઠારી
- ૪. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા ડૉ. બહેચરભાઈ પટેલ
- ૫. ભારતીય સાહિત્ય વિચાર મંજૂષા ભાગ-૧-૨, સં. બેટાઈ નારાયણ કંસારા

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી.એ. (એક્ષર્ટનલ) ગુજરાતી મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Course in Gujarati

પેપર-૧૦ ભાષાવિજ્ઞાન

(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ભાષા અંગેની અનિવાર્ય સમજ પાત કરે.

એકમ -૧. ૧. ભાષાનો સામાન્ય પરિચય

૨. ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ- તેમાંથી પ્રગટ થતાં ભાષાનાં લક્ષણો

૩. ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન અને મહત્વ

૪. સમાજ અને સંસ્કૃતિના વિકાસમાં ભાષાનું યોગદાન

૫. ભાષા અને વાણીનો સંબંધ

૬. ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ

એકમ -૨. ૧. ભારત યુરોપીયથી ભારતીય આર્ય ભાષા સુધીનો વિકાસક્રમ

૨. અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધીનો વિકાસક્રમ

૩. ગુજરાતીના ઉદ્ભવ અને વિકાસના વિવિધ તબક્કા

૪. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ

૫. તત્સમ, તદ્ભવ, દેશ્ય, પરપ્રાંતીય અને વિદેશી શબ્દો

એકમ -૩. ૧. ધ્વનિઘટકની પ્રાથમિક વિચારણા અને વિભાવના

૨. ધ્વનિ પરિવર્તનની પ્રક્રિયા

૩. સમીકરણ, વિષમીકરણ, ધ્વનિલોપ, સ્વરપ્રક્રેપ, વર્ણવ્યત્યય, શબ્દસંકર, સાદૈશ્ય, લૌકિક વ્યુત્પત્તિ

૪. અર્થપરિવર્તનની પ્રક્રિયા

૫. અર્થસંકોચ, અર્થવિસ્તાર, અર્થદેશ

એકમ-૪. ૧. ગુજરાતની મુખ્ય બોલીઓની ચર્ચા

(સુરતી, ચરોતરી, સૌરાષ્ટ્રી, ચૌધરી)

૨. ઉપશિષ્ટ ભાષા

૩. નિષિદ્ધ શબ્દો (Taboo words)

૪. પારસી કે સાંકેતિક બોલી (Jargons)

એકમ-૫. ૧. પદવિચાર

(નામ, સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ, સંયુક્ત ક્રિયાપદ, અવ્યય, ક્રિયાવિશેષણ અને કૃદન્તની ચર્ચા)

૨. ગુજરાતીના દ્વિરુક્ત પ્રયોગો : તેના વિવિધ પ્રકાર

- જેમાં બંને ઘટકો અલગ અલગ અર્થવિહીન હોય.

- જેમાં એક ઘટક અર્થયુક્ત જ્યારે બીજો અર્થવિહીન હોય.

- જેમાં બંને ઘટકો અર્થયુક્ત હોય.

સંદર્ભ સૂચિ:-

(૧) ભાષા પરિચય (દ.ગુ.યુ.પ્રા.પુ.સહકારી મંડળી પ્રકાશિત) ડૉ. જે. ઓ. શાહ

(૨) ભાષા પરિચય (પોપ્યુલર પ્રકાશન, સંવર્ધિત આવૃત્તિ-૨૦૦૮)- ડૉ. જગદીશ શાહ વગેરે

(૩) ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - ડૉ. જયંત કોઠારી

(૪) ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત

(૫) ધ્વનિઘટકની વિભાવના - ડૉ. ભારતી બહેન મોદી

(૬) ભાષાવિજ્ઞાન - (સંવર્ધિત આવૃત્તિ) - ડૉ.કે.બી.વ્યાસ

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી.એ. (એક્ષર્ટનલ) ગુજરાતી મુખ્ય વિષયનો અભ્યાસક્રમ

Core Course in Gujarati

પેપર-૧૧ (અપઠીત) સાહિત્યનો આસ્વાદ, છંદ અને અલંકાર
(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ:- વિદ્યાર્થીઓ કાવ્યનો યથાર્થ પરિપ્રેક્ષમાં આસ્વાદ-અનુભાવન કરતાં શીખે તેમજ પ્રતિભા અનુસાર સર્જન કરવા પ્રેરાય.

એકમ-૧. સર્જનાત્મક લેખન

(અ) સાહિત્ય અને ઈન્ટરનેટ	(બ) સાહિત્યનું સમાજશાસ્ત્ર
(ક) સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો	(ડ) વંચિતોનું સાહિત્ય
(ઈ) ડાયસ્પોરા સાહિત્ય	

એકમ-૨. કવિ-સર્જકોની કેફિયતને આધારે એમની સર્જન પ્રક્રિયાનો પરિચય.

(અ) ઉમાશંકર જોશી	(બ) રાજેન્દ્ર શાહ	(ક) હરીન્દ્ર દવે
(ડ) ભગવતીકુમાર શર્મા	(ઈ) રમેશ પારેખ	(ફ) ચિનુ મોદી

એકમ-૩. ગદ્યખંડનું આકલન તથા કાવ્યકૃતિનો આસ્વાદ

એકમ-૪. ચાવીરૂપ સંજ્ઞાઓનો પરિચય

(૧) કવિસમય	(૨) પતાકાસ્થાનક	(૩) સાધારણીકરણ
(૪) વૃત્તિમય ભાવાભાસ	(૫) ચમત્કૃતિ	(૬) પ્રતીયમાન અર્થ
(૭) પીઠઝબકાર	(૮) સન્નિધિકરણ	(૯) વિરેચન
(૧૦) તિરોધાન	(૧૧) આકાર	(૧૨) સૌન્દર્યમૂલક અંતર

એકમ-૫. (અ) અલંકાર પરિચય

(૧) ઉપમા	(૨) ઉત્પ્રેક્ષા	(૩) અનન્વય	(૪) અપહ્નુતિ	(૫) વ્યાજસ્તુતિ
(૬) વ્યતિરેક	(૭) રૂપક	(૮) સજ્જવારોપણ	(૯) અતિશયોક્તિ	(૧૦) દૃષ્ટાંત

એકમ-૫. (બ) છંદ પરિચય

(૧) શિખરિણી	(૨) મંદાકાન્તા	(૩) હરિણી	(૪) પૃથ્વી	(૫) મ્લગ્ધરા
(૬) હરિગીત	(૭) ગૂલણા	(૮) મનહર	(૯) અનુષ્ટુપ	(૧૦) શાર્દૂલવિકીરિત

સંદર્ભ સૂચિ:-

- (૧) સરલ ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ.ભરત ઠાકર
- (૨) આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોષ- ભાગ ૧-૨, સં. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ટી. વાય. બી. કોમ. (એક્ઝર્ટનલ) ગુજરાતી (ફરજિયાત) વિષયનો અભ્યાસક્રમ
Foundation Course in Gujarati
ભાષા સાહિત્ય કૌશલ અને પ્રત્યાયન કૌશલ
(વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦થી અમલમાં)

હેતુ:- વિદ્યાર્થીઓ નવલકથામાં આલેખાતા સામાજિક સંદર્ભોથી પરિચિત થાય અને તેમાં રજૂ થયેલા ભાષાતત્ત્વને સમજે.
તથા રોજિંદા વ્યવહારમાં ઉપયોગી અહેવાલો તથા કમ્પ્યુટરનો પ્રાથમિક પરિચય મેળવે.

કૃતિ : ‘સમુદી’ લેખક : યોગેશ જોશી, પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ -૧ ‘સમુદી’માં વસ્તુ સંકલના

એકમ -૨ ‘સમુદી’માં ચરિત્રચિત્રણ

એકમ-૩ અહેવાલ લેખન- ધંધાકીય અહેવાલના પ્રકાર
વ્યક્તિગત અને સમિતિ અહેવાલના નમૂના
અખબારી અહેવાલનું માળખું, મહત્ત્વ- પરિચય- નમૂના

એકમ-૪ બજાર અહેવાલનું માળખું (સંગઠિત બજારના ઉપયોગ સહિત)
બજારમાં તેજ - મંદીનાં કારણો
બજાર અહેવાલના વિવિધ નમૂના, પ્રશ્નાવલિ

એકમ - ૫ (અ) ‘સમુદી’ નવલકથામાં અભિવ્યક્તિરીતિ અને ભાષાશૈલી (પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત)

એકમ - ૫ (બ) કમ્પ્યુટરનો અભ્યાસ

૧. કમ્પ્યુટરનું મહત્ત્વ અને ઉપયોગ
૨. કમ્પ્યુટરના ક્ષયદા ગેરક્ષયદા
૩. કમ્પ્યુટરમાં માઈક્રોસોફ્ટ ઓફિસનો (એમ.એસ.ઓફિસ) પરિચય
૪. ટેલીનો ટૂંકમાં પરિચય

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. ‘સમુદી’ - લેખક : યોગેશ જોશી, પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. કથાયન : બાબુ દાવલપુરા
૩. કથાવિશ્વ : બાબુ દાવલપુરા
૪. ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ